

2024

HANSÁGI MÚZEUM

CZUPPON TAMÁS
MÚZEUMIGAZGATÓ

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

I. INTÉZMÉNYI MŰKÖDÉS

1. Intézményi alapadatok

Intézmény neve: Hansági Múzeum

Címe: 9200 Mosonmagyaróvár, Fő u. 19.

Vezetője: Czuppon Tamás

Szakmai besorolása: területi múzeum

Gyűjtő- és működési területe: Ásványráró, Bezenye, Darnózseli, Dunakiliti, Dunaremete, Dunasziget, Feketeerdő, Halászi, Hédervár, Hegyeshalom, Jánossomorja, Károlyháza, Kimle, Kisbodak, Lébény, Levél, Lipót, Máriakálnok, Mecsér, Mosonmagyaróvár, Mosonszentmiklós, Mosonszolnok, Mosonudvar, Püski, Rajka, Újrónafő, Várbalog közigazgatási területe

Fenntartó: Mosonmagyaróvár Város Önkormányzata

Telephelyek:

- Cselley-ház: Mosonmagyaróvár, Fő út 19.
 - Gyurkovich-gyűjtemény
 - XVII-XIX. századi iparművészeti kiállítás
 - római kőtár
 - Gyurkovics-emplékszoba
- Mosonvármegyei Múzeum: Mosonmagyaróvár, Szent István u. 1.
 - állandó történeti kiállítás
 - időszakos kiállítótér
- Régészeti és néprajzi raktár: 9200, Mosonmagyaróvár Fő utca 11, (273/A/2; 273/A/3 hrsz.)

Az 1882-ben alapított Hansági Múzeum *területi múzeum* besorolású muzeális intézmény, amely 1882-es alapítása révén az ország legnagyobb múltra visszatekintő múzeumainak egyike. Feladata működési területén a kulturális javak gyűjtése, feldolgozása és hozzáférhetővé tétele, ezzel Mosonmagyaróvár és az egykori Moson Vármegye történetének, kultúrájának megismerése. Tudományos és közművelődési munkája révén erősíti a lokális identitástudatot, hozzájárul a helyi értékeknek a hazai és az egyetemes kultúrába való integrálásához. Tevékenységével hozzájárul Mosonmagyaróvár sokszínű kulturális életéhez, programokat kínálva minden korosztály számára. Rendezvényeivel nemcsak a helybéli polgárokat szólítja meg, hanem programot kínál az ide látogatóknak is és ezzel növeli a város turisztikai vonzerejét. Együttműködik a nevelési-oktatási intézményekkel és múzeumpedagógiai programjaival segíti az iskolai és az iskolán kívüli oktató- és nevelőmunka céljainak elérését, a kultúra iránti fogékonyság elmélyítését. Speciális programjaival hozzájárul a fogyatékkal élők társadalmi integrációjához. Együttműködik a városban és a gyűjtőterületét alkotó településeken működő kulturális intézményekkel, szervezetekkel, hogy minél szélesebb rétegek számára biztosítsa a kultúra befogadásának élményét. Szervezi a kortárs képzőművészeti életet s bemutatkozási lehetőséget biztosít a helyi alkotóknak.

2. Személyi állomány

Az intézmény engedélyezett statisztikai létszáma 18 fő. A 2024-es évben kevés változás történt az intézmény életében, mindössze nyugdíjazás miatt történt

Engedélyezett összlétszám (fő, töredék is lehet)	18
Ebből magasabb vezető vagy vezető	1 fő: igazgató-muzeológus
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	8 fő: <ul style="list-style-type: none">• 4 fő muzeológus• 0,75 fő múzeumpedagógus• 1 fő gyűjteménykezelő• 1 fő segédrestaurátor• 1 fő közönségkapcsolati munkatárs, adattáros
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	9 fő: <ul style="list-style-type: none">• 1 fő gazdasági ügyintéző – adminisztrátor• 1 fő takarító• 7 teremőr

3. Gazdálkodás

A Hansági Múzeum 2024. évi költségvetése kiegyensúlyozott volt, amely a működésen túl a szakmai munkára is fedezetet nyújtott.

Az előző két-három évhez képest a jegybevételek növekedtek, ahogy a múzeumpedagógiai foglalkozások és közművelődési programok árbevétele is szintén növekedtek. Ezeket egészítették ki a nyári diáktáborok, amelyeket a tárgyévben is háromszor hirdettünk meg.

A régészeti feladatellátásból (szakfelügyelet, feltárás) származó bevételek nem tervezhetőek, mivel az teljes egészében a beruházói kedvtől, a beruházások által bevont területek helyétől, azok számától és volumenétől függ. Ennek ellenére **a 2024. év az elmúlt 30 év legnagyobb régészeti bevételét hozta**, a megnövekedett teljes felületű feltárások elvégzése következtében.

II. SZAKMAI MŰKÖDÉS

Az intézmény tárgyévi szakmai működése kiegyensúlyozott volt, amelyben éppúgy jutott idő, energia és pénz kiállítások rendezésére, a gyűjteményekhez kapcsolódó tudományos feldolgozó munkára, miként múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati rendezvények lebonyolítására. Területi múzeumként a járás településein is jelen volt intézményünk múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati és rendezvényekkel.

1. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

A Hansági Múzeum helytörténeti-, történeti dokumentációs-, numizmatikai-, képzőművészeti-, iparművészeti-, régészeti-, fotó- és néprajzi gyűjteményekkel rendelkezik, valamint adattárral és könyvtárral.

A gyűjteményi munka a muzeológia alapja, hisz a múzeum, mint intézmény specifikus jellegét a kulturális örökség itt őrzött tárgyi emlékei adják. E műtárgyak egyediek s pótolhatatlanok, a bennük rejlő információk a város és a történelmi vármegye történetének, kultúrájának fontos és megkerülhetetlen forrásai.

1.1. Gyarapítás

Az egyes gyűjtemények gyarapodása eltérő ütemű s nagyságú. A gyűjtemények többsége vásárlás és ajándékozás révén növekszik, míg a régészeti gyűjtemény feltárások során előkerült leletekkel gyarapodik.

Gyűjtemény	Gyarapodás (darab)			
	ajándék	adásvétel	egyéb	feltárás révén
Adattár	-	-	110	-
Fotótár	166	-	20	-
Helytörténeti Gyűjtemény	48	-	5	-
Iparművészeti Gyűjtemény	-	-	-	-
Képzőművészeti Gyűjtemény	-	-	-	-
Könyvtár	80	-	145	-
Néprajzi Gyűjtemény	85	-	-	-
Numizmatikai Gyűjtemény	-	-	-	-
Régészeti Gyűjtemény	-	-	488	1000
Történeti Dokumentációs Tár	1330	-	-	-
ÖSSZESEN	1709	-	768	1000

Anyagmennyiség tekintetében a legnagyobb gyarapodás a történeti dokumentációs tárban és a régészeti gyűjteményben volt megfigyelhető.

A megnövekedett régészeti feladatellátást mutatja, hogy amíg 2015-ben a munkatársak által **terepen töltött napok** szám kb. 90 volt, addig ez 2024-re ez 164 napra nőtt. **A 2024-es év a feltárt területek tekintetében az elmúlt 25 év legnagyobb számát hozta, ugyanis az évi**

2000-3000 m²-es feltérési szezonok helyett a régész kollégák a 2025-ös évben 102 000 m² területen folytattak régészeti feltérést!

	Száma	Alapterület nagysága (m ²)
Tárgyevi régészeti és őslénytani feltérások	4*	102 000 m ²
Egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak	121**	

*Megelőző- és próba feltérés: Hegyeshalom (Düvenbeck és Új lakótelep) Lébény (Kormos István utca)

**Szakfelügyelet: Jánossomorja, Kimle, Lébény, Levél, Bezenye, Mosonmagyaróvár, Mosonszentmiklós, Rajka, Várbalog); terepbejárás helyszínek (Bezenye, Darnózseli, Feketeerdő, Hegyeshalom, Lébény, Mosonszolnok, Rajka)

1.2. Nyilvántartás

Az egyes gyűjteményekhez papír alapú leltárkönyvek tartoznak, amelyeket a felelős muzeológus vezet. A gyűjteményekbe újonnan szerzeményezett műtárgyak előbb meghatározásra kerülnek, majd ezt követően történik meg a leltárkönyvbe vétel. E munkát a muzeológusok folyamatosan végzik.

Visszamenőleg felhalmozódott, és újonnan beérkezett feldolgozásra váró anyag továbbra is a régészeti gyűjteményben található. A megnövekedett terepi munkáknak köszönhetően ezen anyagok feldolgozása továbbra is várat magára.

1.3. Műtárgykölcsönzés

Ahogy 2023-ban úgy 2024-ben is az intézmény műtárgykölcsönzései folyamatos növekedést mutatnak. A raktári anyagból szívesen kölcsönzünk városi és országos intézmények számára, amelyek teljesítik a műtárgyvédelmi előírásokat. Másrészt fontosnak tartjuk, hogy műtárgyaink – akár az állandó kiállításból is kiemelve – megjelenjenek más intézmények rendezte időszak kiállításokon, így kapcsolva be a Hansági Múzeumot s rajta keresztül Mosonmagyaróvárt az ország kulturális vérkeringésébe. Külön figyelemre méltó, hogy immáron **rendszeressé vált a műtárgyaink külföldi kiállításokra történő kölcsönzése**, amely így **állandó jelenlétet eredményez a nemzetközi kulturális és tudományos kutatás világában is!**

2. Műtárgyvédelem

2.1. Raktárak és gyűjteményi rend

A Hansági Múzeum gyűjteményi raktárai szakirányonként külön-külön kerültek kialakításra a telephelyek épületeibe

- képző- és iparművészeti raktár: Cselley-ház, padlástér,
- helytörténeti raktár: Cselley-ház, földszint,
- történeti dokumentációs tár és fotótár: Cselley-ház, udvari kisház,
- néprajzi raktár: Cselley-ház, udvari kisház,
- régészeti raktár: Mosonvármegyei Múzeum, padlástér,
- régészeti és néprajzi raktár: Mosonmagyaróvár, Fő u. 11.

Hansági Múzeum - Szakmai beszámoló – 2024

A raktárak műtárgyvédelmi szempontból megfelelőek, a segédrestaurátor folyamatosan ellenőrzi az ott uralkodó viszonyokat (hőmérséklet, páratartalom, kártevők etc.).

A 2024- es évben a Fő u. 11 szám alatt található új raktár épület raktár rendjét alakítottuk ki, továbbá kialakítottunk egy munkaállomást az anyagok feldolgozására.

2.2. Állományvédelem

A múzeum egy fő segédrestaurátorral rendelkezik, aki végzettségének megfelelően a muzeológusok által kijelölt (fa-, fém, kerámia-) műtárgyak tisztítását, konzerválását és esetenként restaurálását valamint a megelőző állományvédelmi feladatokat végzi. Emellett a műtárgykölcsönzéseknél a kölcsönzési dokumentáció (fotódokumentáció készítése, szerződés előkészítése, átvételi elismervények előkészítése) illetve a szakszerű csomagolás elkészítése is a feladatai közé tartoznak (a kollegina mindezekben túl ellátja a kiállításrendezői feladatokat és folyamatosan részt vesz a múzeumpedagógiai és közművelődési programok lebonyolításában is).

Megelőző állományvédelemre szoruló összes műtárgy száma	27727
Aktív állományvédelmi kezelésre szoruló összes műtárgy száma	20961
Tárgyévben megelőző állományvédelemben volt összes műtárgy száma	1200
Tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma	181

Tárgyév során elvégzett, a megelőző állományvédelem körébe tartozó feladatok:

- Kiállításokba kihelyezett összes műtárgy éves portalanítása megtörtént.

A restaurálandó műtárgyak kiválasztására az aktuális illetve a középtávon megrendezendő kiállítások koncepciójához igazodva kerül sor.

- Néprajz: Néprajzi tárgyak csomagolása, raktározása.
- Régészet: feltárási régészeti kerámia és bronz tárgyak tisztítása, konzerválása.

Képzőművészet: műtárgyak portalanítása, polcok felcímkézése leltári szám felírása, képakasztó rendszeren képek rendezése, leltári szám felírása,

3. Tudományos munka

A Hansági Múzeum 19 fős statisztikai létszámából 5 fő a tudományos munkával is foglalkozó muzeológus: egy-egy művészettörténész, néprajzkutató, történész és két régész

Tudományos munka mutatói	2024	
Tudományos munkatársak száma (fő)	5	
Tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma (fő)	0 ¹	
Kutatási témák száma	5	
Hazai kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma	1	2

Hansági Múzeum - Szakmai beszámoló – 2024

Nemzetközi kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma	1	1
A múzeum által megrendezett tudományos konferenciák száma	-	
Konferencián tartott előadások száma	14	
A múzeum által kiadott önálló tudományos-muzeológiai kiadványok száma (monográfia, tanulmánykötet, folyóirat, kiállítási- és gyűjteményi katalógus, évkönyv) (db) (magyar idegen nyelven)	-	-
A múzeum dolgozói által tartott tudományos és ismeretterjesztő előadások száma	54	
A múzeum dolgozói által jegyzett, idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	-	
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	16	
A múzeum dolgozói által jegyzett, idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	1	
Felsőoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma	1	

¹ 4 fő PhD képzésen vesz részt

A múzeum fontosnak tartja, hogy a szakmai munkatársak megfelelő tudományos ismeretekkel rendelkezzenek és az intézmény tudományos műhelyként is funkcionáljon, így a 2024-es évtől már négy fő – Czuppon Tamás régész, Erdős Olívia régész, Juhász Bálint művészettörténész és Martinschich Balázs is PhD képzésre jár, a tudományos fokozat megszerzése középtávon várható.

Az intézmény muzeológusainak kutatási témái:

- Czuppon Tamás
 - Avar kori temetkezési szokások
 - Matematikai statisztikai módszerek és hálózatelemzési modellek használhatósága a régészeti kutatásban
- Martinschich Balázs
 - Bezenye története
- Erdős Olívia:
 - Archaeozoológiai vizsgálatok a Mosoni ispáni vár területén.
- Juhász Bálint
 - A római iskola festőinek kutatása.
 - Tallós-Prohászka István hagyatékának feldolgozása

Hansági Múzeum - Szakmai beszámoló – 2024

Hazai kutatási programokban történő részvételek:

- Czuppon Tamás:
 - NKFIH kutatási program – „Élet a határon. A Mosoni-síkság kora Árpád-kori települései, életmódja a környezeti adottságok tükrében.” 2019-2023, kutatócsoport tagok: Takács Miklós és Langó Péter (mindkettő PPKE BTK Régészettudományi Intézet /Bölcsészettudományi Kutatóközpont Régészeti Intézet)

Oktatási tevékenység:

- Czuppon Tamás:
 - Megbízott előadói tevékenység a PPKE BTK Régészettudományi Intézet angol és magyar nyelvű képzésében.

A fenti táblázatból is kiderül, hogy az intézmény jól halad a szakmai műhellyé válás útján, hiszen a 2024-es évben a szakmai munkakörökben dolgozó kollégák összesen 16 tudományos publikációt jelentettek meg magyar és külföldi nyelven, 14 konferencián adtak elő és összesen 54 tudományos és ismeretterjesztő előadást tartottak az intézményben és azon kívül is!

4. Kiállítási tevékenység

A Hansági Múzeum két telephelyén, a Mosonvármegyei Múzeumban (Szent István u. 1.) és a Cselley-házban (Fő u. 19.) mutat be állandó kiállításokat.

Állandó kiállítás címe
Mosonvármegyei Múzeum: <ul style="list-style-type: none">• A Mosoni-síkság története. Állandó történeti kiállítás az őskortól 1956-ig.• Zsarnokság és szabadság. 1956-os emlékkiállítás
Cselley-ház: <ul style="list-style-type: none">• Gyurkovich-gyűjtemény• A táblabíró világ otthonai. XVII-XIX. századi iparművészeti kiállítás• Lapidárium. Római kőtár• Gyurkovics-emlékszoba

Hansági Múzeum - Szakmai beszámoló – 2024

		Bemutatott tárgyak száma (db)	Aránya a leltározott műtárgyállományhoz képest (%)
Állandó kiállításban	Helytörténeti Gyűjtemény	134	3,8
	Iparművészeti Gyűjtemény	160	16,1
	Képzőművészeti Gyűjtemény	202	15,5
	Könyvtár	195	1,4
	Néprajzi Gyűjtemény	95	3,2
	Numizmatikai Gyűjtemény	33	0,8
	Régészeti Gyűjtemény	953	5,1
	Történeti Dokumentációs Tár	148	0,6

Az időszaki kiállítások fontos szerepet játszanak a múzeum életében, hisz ezekkel lehet újra és újra megszólítani a nagyközönséget. A saját gyűjteményből készülő kiállítást a felelős muzeológus rendezi, megvalósításában-kivitelezésében azonban részt vesz szinte a teljes kollektíva: mindenekelőtt a kiállításrendezői feladatokat is ellátó segédrestaurátor, valamint a gyűjteménykezelő, illetve a múzeumpedagógus, a közönségkapcsolati munkatársak és a többi muzeológus.

Az időszaki kiállítások a múzeum kiállításpolitikájának megfelelően egyrészt a gyűjtemények feldolgozását szolgálják, másrészt a kortárs képzőművészeti életet szervezik, különös tekintettel a helyi alkotókra.

Mosonvármegyei Múzeum	
Időszaki kiállítások	
„A mi Lajtánk”	2024. 01. 24. – 2024. 04. 26.
Skopáll 210	2024.05. 24. – 2024. 08. 21.
Moson Megyei Tárlat 2024	2024. 08. 30. – 2024. 10. 06.
„Székátíratok”	2024 10. 11. – 2024. 12. 18.
Cselley-ház	
Időszaki kiállítások	
„Nőiség és női lét a modern magyar művészetben ”	2024. 03. 08. – 2024. 05. 17.
„Partvonal - Szilágyi Jéger Teréz”	2024. 06. 22 – 2024. 08. 03.
„Nikolaus HIPPI”	2024. 09. 28. – 2024. 10. 27

Hansági Múzeum - Szakmai beszámoló – 2024

„Tallós Prohászka István - Egy rejtőzködő modernista”	2024. 11. 08. – 2025. 04. 09.
---	-------------------------------

Az év folyamán a Mosonvármegyei Múzeumban 4, míg a Cselley-házban szintén 4 időszak kiállítás valósult meg. A legsikeresebbnek a 2024-es év folyamán az osztrák Landesmuseum Burgenlanddal közös magyar-német nyelvű, „A mi Lajtánk” elnevezésű természettudományi-történeti kiállítás bizonyult.

A Mosonvármegyei Múzeum mellett még a 2023-as évben megindultak az időszak kiállítások a Cselley-házban is, ennek sikerén felbuzdulva a 2024-es évben elsősorban helyi vagy innen elszármazott képzőművészek kiállításai váltak így láthatóvá, az év során 4. Ebből a 2025-ös évre is áthúzódik a magyar- és szlovák nyelvű, Tallós Prohászka István életét és művészetét bemutató tárlat.

A látogatók számára az intézmény tárlatvezetésekkel biztosít, mind az állandó, mind az időszak kiállítások mellé. A tárlatvezetések magyar nyelven a teremőr kollégák, igény szerint idegen nyelven pedig a szakmuzeológusok végzik.

	Alkalmak száma	Résztvevők száma
Állandó- és időszak kiállításokhoz tartozó tárlatvezetések	15	382

5. Szolgáltatási feladatok

A múzeum szolgáltatások terén sajátos, csak intézményünkre jellemző, múzeumspecifikus ajánlattal van jelen: rendezvényeink túlnyomó többségükben a múzeumban őrzött vagy bemutatott kulturális örökséghez kapcsolódnak.

5.1. Közönségkapcsolatok

	Alkalmak száma	Résztvevők száma
Szabadidős gyermek- és felnőtt rendezvények	111	4165
A hátrányos helyzetűeket, valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok	30	1767
Múzeumandragógiai programok	12	91
Civil szféra eseményei	75	2129

Közönségkapcsolati programjaink egyaránt szolgálták a tudományos ismeretterjesztést, az intellektuális élményszerzést és a szellemi kapcsolódást. Ezek között már több olyat találunk, amelyek nem kifejezetten múzeumspecifikusak, de a magas színvonalú kulturális események közé

Hansági Múzeum - Szakmai beszámoló – 2024

tartoznak. E rendezvények a legkülönbözőbb látogatói szegmenseket célozzák meg, köztük speciális helyzetű csoportokat is.

A tudományos ismeretszerzést szolgálja a Múzeumi Esték csütörtökönként megrendezésre kerülő előadásai. A részben meghívott előadók, részben a múzeum munkatársai által tartott előadások a legfrissebb kutatási eredményekkel ismertetik meg az érdeklődőket, a legkülönbözőbb tudományterületekről. A 2024. évben 8 előadás megtartására volt lehetőség.

A közművelődési rendezvények kiállításokhoz, jeles napokhoz vagy országos rendezvényekhez kapcsolódtak. A kultúra számos területét ölelték fel, változatos szórakozást, kikapcsolódást és élményszerzést nyújtva az érdeklődőknek.

MÚZEUMI TÁBOROK

2024-ben is három napközis tábort szervezett a Hansági Múzeum. A gyermekek mindegyik táborban napi háromszori étkezést kaptak. A tízórai a Lipóti Pékségből került beszerzésre, az ebédet a Korzó Étterem szolgáltatta, uzsonnára pedig a Tesco és az Aldi áruházakból beszerzésre kerülő külön csomagolt kekszeket, jégkrémet kaptak a gyerekek.

TÖRTÉNESZTÁBOR 2024.06. 24.- 06. 28.

Történész táborunk az idei évben „A mi Lajtánk” című nagy sikerű kiállításunkhoz kapcsolódott. A tábor vezetője Martinschich Balázs, történész és Erdős Olívia, régész voltak. A hét során a Cselley-ház és a Mosonvármegyei Múzeum állandó és időszakos kiállításait is megtekintették a gyerekek. Két bicikli kirándulás is megszervezésre került, kedden Máriaaligeten egy régi, még ma is működő malmot tekinthettek meg a gyerekek, csütörtökön pedig Halászin vehettek részt hajókiránduláson és a számháború sem maradhatott el. A hét folyamán Lajta parti kirándulás keretében megtekintették még a régi főhercegi malom épületét, ezen túl régészeti előadások, filmvetítés, kézműves foglalkozások is gazdagították a programot.

Résztvevők száma: 14 fő

ALKOTÓTÁBOR 2024.07.01.-07.05.

Az idei alkotótáborunk témája: lepkék - virágok - nyár. A résztvevők megismerkedhettek a Gyurkovich-gyűjtemény gazdag képanyagával és megtekintették az időszakos képzőművészeti kiállítást, Szilágyi Jéger Teréz pasztellképeit. Délelőttönként minden nap más témában, más technikával alkottak a gyerekek. Készültek virágcsendéletek, portrék pasztellel, lepkés nyomatok, tájképek akrillal és karcolt képek is. Délutánonként pedig egyéb kézműves foglalkozások kerültek megrendezésre. Így kipróbálhatták a gyerekek a kerámiavirág készítést, az üvegfestést, domborítást is. A hetet kiállítással zártuk. A tábort Sárközi Anikó, múzeumpedagógus vezette. Közösségi szolgálatos segítőnk volt Cseri Gabriella.

Résztvevők száma: 12 fő

NÉPRAJZTÁBOR 2024.07.08. – 07.12.

Néprajzi táborunk szakmai vezetője Géber József volt, akinek munkáját közösségi szolgálatosként Posta Hanna segítette. A tábor során a régi paraszti kultúrával, elődeink viseletével, használati tárgyaival ismerkedhettek meg a gyerekek, de éppígy betekintést nyerhettek a muzeológus szakma rejtelmeibe is. A résztvevők a hét folyamán kirándulás közben gyógynövényeket is gyűjtöttek és ellátogattak a bezenyei tájházba is, ahol láthatták milyen körülmények között éltek elődeink. Továbbá kipróbálhatták a hímzést, gombvarrást és seprűkészítést is.

Résztvevők száma: 8 fő

A táborok díja: 33.000Ft/fő volt, mely magában foglalta a napi háromszori étkezést, a programok, foglalkozások költségét, a meghívott foglalkozásvezető díját és olyan tárgyi eszközök megvásárlását, amelyekkel emelni tudjuk jövőbeni táboraink színvonalát is.

A három táborban összesen 34 fő vett részt.

Összbevétel: 34×33.000,- Ft, azaz mindösszesen 1.122.000,-

Összkiadás: 1.121.268,-

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA 2024.06.22. Hansági Múzeum

A Cselley-házban Szilágyi Jéger Teréz képzőművész kiállításának megnyitójával, míg a Mosonvármegyei Múzeumban családi programokkal vártuk az érdeklődőket. Bemutatkozott a Mosonmagyaróvári Fotóegyesület, a Magyaróvári Magyar Szablayavívó Iskola, felléptek a Sára Zumba tagjai és az éjszaka zárásaként verses + zenés + táncos műsort láthattak összeállítva.

CSALÁDI PROGRAM

2024-ben új program sorozatot indított a múzeum a Cselley- ház udvára, mely a Simon-Júdás napi vásári forgatag nevet viselte. Itt az őszi szünet idején vásári forgataggal vártuk a családokat. A program során sor került őszi termények bemutatására a helyi kertbarátok jóvoltából. Lehetőség volt tökfárasztásra, őszi díszek és savanyú káposzta készítésére, rétes vásárlásra. Bemutatkozott nemzeti asztalokkal Rajka és Bezenye település, Erdős Olívia pedig előadás keretében a régészet titkaiba avatta be az érdeklődőket. A Marmota Együttes népzenei műsora színesítette a délutánt.

Létszám: 128 fő

EGYÉB PROGRAMJAINK

A tavalyi évben a fentiekén túl megvalósultak tervezett hagyományos programjaink, mint a Múzeumi esték és Zenés nyári est című programsorozatunk, Magyar Kultúra napjához, Költészet napjához kapcsolódó programok, Kulturális Örökség Napjai, Múzeumi világnap, március 15. és a gyereknapi alkalmából megtartott programok.

Mind az állandó, mind az időszakos kiállításokhoz igényelhető tárlatvezetés, amelyet a múzeumpedagógus vagy a gyűjteménykezelő, illetve szakvezetés, amelyet az illetékes muzeológus tart. Ezen túlmenően bizonyos alkalmakkor, elsősorban időszakos kiállításokhoz kötődően előzetesen meghirdetett időpontokban is tartottunk szakvezetéseket.

Szolgáltatásaink között szerepel a **hátrányos helyzetűeket, valamint a fogyatékkal élőket célzó foglalkozások** is. A 2024-es évben a Napos Házzal és az Éltes iskolával, bonyolítottunk programokat.

Intézményünk több civil szervezettel is együtt működik, amely keretében közreműködésünkkel épületeinkben bonyolítanak programokat. Legfontosabb partnereink: Széchenyi Polgári Kör, Csütörtöki Szalon, Mosonmagyaróvári Városvédő egyesület.

A múzeumi munkát a 2020-ban indult **„Közösségi Régészeti Program”** is aktívan segíti, amelyben az engedélyesek a múzeum régészeti topográfiai programjában vesznek részt, valamint **a régészeti feltárásokon, az utómunkálatokban vagy éppen a múzeumi programok során nyújtanak ingyenes, de annál hasznosabb segítséget!** A program Czuppon Tamás régész vezetésével, és Erdős Olívia koordinálásával valósul meg, segítve a múzeumi gyűjtőterületen lévő régészeti lelőhelyek felderítését. A múzeum a régészeti munka folyamán ezek mellett együttműködik a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Régészettudományi Intézetével, ahonnan a feltárásokra és a feldolgozásra is érkeznek gyakorlatot teljesítő hallgatók.

5.2. Köznevelési hasznosítás

A Hansági Múzeum állandó és időszakos kiállításaihoz kapcsolódóan a különböző életkorú gyerekek több tantárgy tananyagához kapcsolódó informatív, ugyanakkor tanulói aktivitást igénylő játékos, alkotó tevékenységgel egybekötött múzeumpedagógiai órákon vehetnek részt. Az aktuális kínálatról folyamatosan tájékoztatjuk az iskolákat illetve a programkínálat a múzeum honlapján is elérhető.

A múzeumpedagógiai foglalkozások mindig az állandó- vagy az időszakos kiállításhoz kapcsolódnak, s így válnak múzeumspecifikussá: a tárlatvezetést, vagy kiválasztott műtárgyak megtekintését a látottakhoz-hallottakhoz kapcsolódó manuális foglalkozás egészíti ki. **A mosonmagyaróvári Hansági Múzeum, országos viszonylatban is kiemelkedő, 29 különböző fajta múzeumpedagógiai programot tud kiajánlani az óvodás korcsoporttól az egyetemista korcsoportig.**

A múzeumpedagógiai foglalkozások a célcsoportok életkori sajátosságainak megfelelően **differentiáltan és a kerettantervekhez illeszkedően**, azokat kiegészítve kerültek kialakításra.

A múzeumpedagógiai foglalkozások zömét az óvodai és a kisiskolás csoportok teszik ki. Az oktatási intézmények közül a legfontosabb partnereink a piarista iskola, a Bolyai-iskola, Fekete-iskola, Kossuth-gimnázium, Haller-iskola, Hildegard Óvoda, Bóbita Óvoda, Lurkóvár Óvoda, Éltes-iskola – ezen intézmények rendszeresen igénybe veszik szolgáltatásainkat.

A foglalkozások egy része Utazó Múzeum formájában is igénybe vehető: ekkor a múzeumpedagógus /muzeológus az iskolában tart rendhagyó órát.

A foglalkozásokat döntő részben a múzeumpedagógus, Sárközi Anikó, a közönségkapcsolati munkatárssal, Géczi Tamással együtt tartották. A manuális foglalkozásokban közreműködött Némethné Mölczner Melinda gyűjteménykezelő és Szikora Eszter segédrestaurátor. Az előadások, szakvezetések egy részét a szakmuzeológusok tartották: Czuppon Tamás régész, Géber József néprajzos, Martinschich Balázs történész, Juhász Bálint művészettörténész és Erdős Olívia régészek.

	Száma
A honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra)	ovódás:10 kisiskolás:9 felső tagozatos:10

A 2024. évben a múzeum 198 múzeumpedagógiai foglalkozásán 4070 résztvevő vett részt, mely szám azt mutatja, hogy évről évre növekszik a múzeumpedagógiai foglalkozások iránti érdeklődés.

2024	Alkalmak száma	Résztvevők száma
A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások	198	4070

A tárgyévben az alábbi oktatási és nevelési intézmények vették igénybe köznevelési programjainkat:

- A Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Haller János Általános Iskolája, Szakközépiskolája és Szakiskolája, Mosonmagyaróvár
- A Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Mosonmagyaróvári Bolyai János Általános Iskolája, Informatikai és Közgazdasági Szakgimnáziuma, Mosonmagyaróvár
- A Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum Hunyadi Mátyás Technikum
- Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpont, Győr
- Bezenyei Százszorszép Óvoda
- Bóbita Napköziotthonos Óvoda, Mosonmagyaróvár
- Család-és Gyermekjóléti Központ, Mosonmagyaróvár
- Dunaszigeti Timaffy Endre Általános Iskola
- Dr. Batthyány-Strattmann László Általános Iskola, Dunakiliti
- Gólyavár Óvoda, Darnózseli
- Gólyavár Körzeti Napköziotthonos Óvoda Lipóti Tagóvodája, Lipót
- Gyermek Átmeneti Otthona, Mosonmagyaróvár
- Halászi Óvoda és Bölcsőde Püski Tagóvoda, Püski
- Hédervári Napsugár Napköziotthonos Óvoda
- Hildegard Óvoda, Mosonmagyaróvár
- Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola, Jánossomorja

- Kékcinke Óvoda, Mosonmagyaróvár
- Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény Fogytékossággal Élők Nappali Intézménye „Naposház”, Mosonmagyaróvár
- Lőrincze Lajos Általános Iskola, Hegyeshalom
- Lurkóvár Óvoda, Mosonmagyaróvár
- Mosonmagyaróvári Éltés Mátyás Általános Iskola, Óvoda, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Diákotthon, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Pedagógiai Szakszolgálat, Mosonmagyaróvár
- Mosonmagyaróvári Fekete István Általános Iskola, Mosonmagyaróvár
- Mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Gimnázium
- Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola Máriakálnoki Telephely, Máriakálnok
- Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola, Mosonmagyaróvár
- Mosonmagyaróvári Ujhelyi Imre Általános Iskola, Mosonmagyaróvár
- Ostermayer Óvoda, Mosonmagyaróvár
- Őzikés Óvoda, Mosonmagyaróvár
- Piarista Általános Iskola, Gimnázium és Szakközépiskola, Mosonmagyaróvár
- Szigetköz Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Darnószeli

A diákoknak tartott alkalmak során a korosztályi adottságokat figyelembe véve, a tananyaghoz kapcsolódó ismereteket mobilizálva tartunk vezetéseket és vetített képes előadásokat. Ezek kiegészülnek olyan élményekkel, melyek során a gyermekek nem csak a vitrin mögött, hanem kézbe fogva is ismerkedhetnek a múzeumi tárgyakkal.

5.3. Hozzáférés

A múzeum honlapját 7437-en keresték fel. A statikus honlappal szemben a facebook oldalunk szinte napi rendszerességgel frissül. Az oldal kedvelőinek száma az előző évekhez képest tovább emelkedett, elérve az 5000 főt. A múzeum Instagram profiljának követői száma ehhez hasonlóan szintén dinamikusa emelkedett: 600-ról 700-ra. Itt azonban hiányosságokkal küzdünk, bizonyos korosztályok elérés egyre nagyobb nehézségekbe ütközik.

A múzeum honlapját 7437-en keresték fel.

5.4. Látogatottsági adatok

A múzeumok látogatottság adó mérőszám három kategória eredőjeként áll össze: teljes árú jegyet, kedvezményes jegyet, illetve ingyenes jegyet váltó látogató. Az utóbbi csoportba számítnak a közművelődési, múzeumpedagógiai és egyéb rendezvények illetve a külső helyszínen tartott rendezvények résztvevői.

A látogatói statisztikákat a múzeumpedagógus vezeti, aki a tárgyévet követően állítja össze az éves adatsorokat s ez alapján tölti ki a kötelező statisztikai adatszolgáltatás keretében a minisztérium által rendszeresített és kötelezően vezetett kulturális statisztikai (KultStat) űrlapot.

Cselley- ház

Mosonvármegyei Múzeum

2024	Teljes	Kedvezményes	Ingyenes	Összes	Külföldi	Teljes	Kedvezményes	Ingyenes	Összes	Külföldi
január	13	186	367	565	13	27	13	120	160	12
február	33	141	153	327	10	127	22	92	241	2
március	26	476	517	1019	26	125	137	699	961	1
április	31	66	513	610	24	240	46	69	355	16
május	25	250	442	716	20	62	92	188	342	2
június	34	375	475	884	142	115	238	232	585	15
július	23	93	348	464	22	30	85	113	228	0
augusztus	17	45	433	495	53	30	27	243	300	8
szeptember	10	426	647	1083	34	8	45	146	199	15
október	65	294	605	964	13	28	59	253	340	8
november	19	52	563	634	38	20	172	66	258	9
december	2	572	228	802	5	4	8	20	32	0
Összes	298	2976	5291	8563	400	816	944	2241	4001	88

A Hanság Múzeum 2024. évi összlátogatottsága: 12 564 fő

A Hansági Múzeum és rendezvényei látogatottsága a **2024-es évben 12 564 fő**, ami kevesebb, mint a 2023-as adat, de az elmúlt 10 évhez viszonyítva átlagosnak mondható. A számokban megfigyelhető, hogy az óvodás és az iskolás korcsoportokban nőtt a leginkább a látogatói szám. A 18-40-es korosztályt éri el az intézmény a legnehezebben, nem nőtt, de nem is csökkent drasztikusan ezen korcsoport látogatóinak száma, azonban a következő években erre a korcsoportra is kiemelt figyelmet kell szentelni, rájuk célzott programokkal.

Belépőjegyek:

teljes árú belépő: 1000,- Ft

50%-os kedvezményes belépő: 500,- Ft

50%-os kedvezményre jogosultak köre:

- 6-26 év közötti diákigazolvánnyal rendelkező látogatók,
- 62-70 év közötti nyugdíjasok,
- két, 18 év alatti személy kísérője, és azok közeli hozzátartozója (legfeljebb 2 fő),

csoportos teljes árú belépő 15 fő felett: 700,-Ft/fő

csoportos kedvezményes belépő 15 fő felett: 350,-Ft/fő

Habsburg-kripta teljes árú belépő: 400 Ft/fő

Habsburg-kripta kedvezményes: 200 Ft/fő

A kiállításokat díjtalanul látogathatja Magyarország illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes többi állam állampolgára, amennyiben:

- 6. életévét be nem töltött kiskorú,
- 70. évét betöltötte,
- fogyatékos személy és kísérője (legfeljebb 1 fő),
- a kultúráért felelős miniszter által kiadott szakmai belépővel rendelkezik,
- legalább 400 fős taglétszámmal rendelkező, országos hatáskörű közgyűjteményi szakmai szervezet tagja,
- közoktatásban dolgozó pedagógus.

Díjtalanul látogathatja a kiállításokat minden hónap utolsó vasárnapján Magyarország illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes többi állam állampolgára, amennyiben:

- a 26. életévét még be nem töltött diák,
- 18 év alatti személyt kísér, és annak közeli hozzátartozója (legfeljebb 2 fő).

Díjtalanul látogathatóak a kiállítások a nemzeti ünnepek (március 15., augusztus 20., október 23.) alkalmával.

6. Infrastruktúra

A 2024-es évben a Cselley-házban teljes körűen megújult a foglalkoztató épülete, új padlóborítás, víztelenítés, új festés, megvilágítás és vetítő rendszer került kialakításra, amellyel így létrejött egy korszerű, a múzeumpedagógiai foglalkozásoknak helyt adó terem.

7. Kommunikáció és PR

A múzeum üzenetét a célközönség számára differenciált kommunikációs és PR tevékenység kifejtésével juttatjuk el.

Intézményünk rendelkezik honlappal (<http://hansagimuzeum.hu/>), Facebook oldallal, és Instagram profillal, amelyek naprakész információkat nyújtanak az intézmény működéséről, a múzeumban zajló rendezvényekről. A Facebook oldal nem csupán a rendezvényekről tudósít, hanem a gyűjtemények darabjait is folyamatosan bemutatjuk rajta.

Írott és elektronikus médiában történő megjelenés			Saját kezdeményezés (pl. fizetett hirdetések, közösségi médiamegjelenések, cikkek)
			1.
1.	Írott sajtó	helyi	32
2.		országos	
3.		nemzetközi	2
4.	Televízió	helyi	28
5.		országos	3
6.		nemzetközi	
7.	Rádió	helyi	1
8.		országos	1
9.		nemzetközi	1
10.	Internet	helyi	22
11.		országos	535
12.		nemzetközi	4

Mivel célközönségünk a város és a járás lakosságából és az itt turistaként hosszabb-rövidebb időt eltöltőkből áll, ezért elsősorban a helyi médiával ápoljuk a kapcsolatot. A nyomtatott sajtóban a Kisalföld, a LajtaPress, Szigetközélet és a Mosonvármegye a partnereink, amelyekben folyamatosan tudósítjuk az olvasókat kiállításainkról, rendezvényeinkről és a múzeumban folyó munkáról. Az elektronikus médiában pedig a Városi TV, amely folyamatosan beszámol programjainkról.

Rendezvényeinkről sajtóanyag készül, melyet elektronikus formában eljuttatunk a médiához. A tárgyévben minden eseményünkhöz színes, nyomtatott meghívó és plakát készült, több rendezvényhez szóróanyag is.

8. Szakmai és társadalmi kapcsolatok

A Hansági Múzeum szorosan együttműködik a város többi közgyűjteményével (Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Moson-Sopron Megye Győri Levéltára – Mosonmagyaróvári Fióklevéltár, Huszár Gál Városi Könyvtár) és közművelődési intézményével (Flesch Károly Művelődési Központ, Fehér Ló Közösségi Ház, Futura) valamint civil szervezetekkel, Mosonmagyaróvári Városvédő Egyesület, A múzeum nagy hagyományra visszatekintő együttműködést folytat a Széchenyi Polgári Körrel.

Mosonmagyaróvár, 2025. március 29.

Czuppon Tamás
múzeumigazgató